

Geachte woordvoerders

In de eerste week na het zomerreces spreekt u op 9 september in een commissiedebat over de Toekomst van Tata Steel en in twee andere commissiedebatten over Leefbaarheid en Toezicht & Handhaving. Vanuit de provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten Beverwijk, Velsen en Heemskerk informeren wij u graag over de laatste ontwikkelingen in de IJmond en onze aandachtspunten zodat u die kunt betrekken bij uw inbreng in de verschillende debatten.

Zoals u weet voert het RIVM in opdracht van de provincie en de IJmondgemeenten een uitvoerig onderzoek uit naar de gezondheid in de IJmond. Dit naar aanleiding van de grafietregens van Tata Steel en de vele vragen en klachten van bewoners. We willen zo precies mogelijk weten welke stoffen in de IJmond voorkomen en welke ongezond zijn. Zodat we samen met het Rijk de leefbaarheid in de IJmond kunnen verbeteren.

Het eerste deel van dit onderzoek is in april jl. gepubliceerd; de belangrijkste conclusie van dit deel was dat een aantal specifieke en ernstige gezondheidsklachten in de IJmond significant vaker voorkomt dan in de vergelijkingsgebieden. ([link naar eerste onderzoek en toelichting toevoegen](#)). We hebben het Rijk toen opgeroepen om samen met ons te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Zowel door te kijken naar regelgeving als door het mede mogelijk maken van aanvullende maatregelen bij Tata Steel.

Het tweede deel van het onderzoek is nu ook afgerond: het Depositieonderzoek IJmond 2020. Hierin onderzocht het RIVM stof dat gedurende meerdere periodes in het najaar van 2020 om en in huizen in de omgeving neerdaalde. De belangrijkste conclusie van dit tweede deel van het onderzoek is: In Beverwijk, Velsen-Noord, IJmuiden en met name Wijk aan Zee zijn er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen gemeten in de stofdepositie dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond.

Maak volksgezondheid een fundamenteel onderdeel van de milieuwetgeving

Het onderzoek van het RIVM maakt opnieuw duidelijk dat staalindustrie alleen in de IJmond kan bestaan als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen. Onze eerdere oproep aan het Rijk geldt dan ook onverminderd.

De provincie, de Omgevingsdiensten, gemeenten en GGD doen binnen hun mogelijkheden wat ze kunnen en ondernemen al veel actie. Binnen onze bevoegdheden en kaders zetten we maximaal in op de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050: Naast onderzoek doen we dat door aanscherpen van vergunningen en meer toezicht en handhaving.

Voor gezondheid is meer nodig. Vanuit gezondheidskundig oogpunt voldoen de huidige normstelling en regelgeving niet in een gebied zoals de IJmond, met opeenstapeling van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust.

Dat is nu onvoldoende het geval. Volksgezondheid moet een fundamenteel onderdeel van de milieuwetgeving worden. Het Rijk moet bereid zijn om aanvullende maatregelen - ook financieel - mogelijk te maken.

Tata Steel IJmuiden belangrijk voor de IJmond

Tata Steel IJmuiden is belangrijk voor de IJmond. Ruim honderd jaar staalindustrie heeft voor grote economische groei en werkgelegenheid gezorgd, in de IJmond en ver daarbuiten. IJmond is de thuishaven van de staalindustrie en onderdeel van onze identiteit. Wij willen werken aan een

gezonder, duurzamer en veilige IJmond, waar ook voldoende werk is. In dat licht willen wij ervoor pleiten dat bewoners, de basismetaalindustrie en de overheid samen aan tafel gaan om te bespreken onder welke condities de basismetaalindustrie in een bewoonde omgeving kan blijven bestaan. Wij roepen het rijk op om dit gesprek op te starten (deze zin moet iets anders).

Alternatieve plannen voor een duurzame staalindustrie verdienen gedegen haalbaarheidsonderzoek

We stimuleren energietransitie, verduurzaming en reductie van CO2 en stikstof in de IJmond en daarbuiten. Dat moet wat ons betreft sneller dan het nu gaat. In dat kader omarmen we alle initiatieven om sneller stappen te kunnen maken.

In het verlengde hiervan ondersteunen de provincie en de IJmondgemeenten het onderzoek naar alternatieve plannen van FNV en Tata Steel voor een duurzame toekomst van de staalindustrie ('groen staal'). Deze plannen zijn niet alleen beter voor het klimaat, maar ook belangrijk voor de leefbaarheid in de IJmond en daarmee onlosmakelijk verbonden met ons onderzoek naar de gezondheidssituatie.

Wij pleiten daarom voor een gedegen haalbaarheidsonderzoek om echt uit te zoeken wat de kansen zijn van deze alternatieve plannen. Het is belangrijk dat in dat onderzoek breed wordt gekeken: Niet alleen naar de (technische) haalbaarheid bij Tata Steel, maar ook naar de gevolgen voor het gehele klimaatakkoord en beschikbaarheid van groene energie.

De termijn voor de indiening van projecten voor de nieuwe SDE++ ronde komen rap naderbij. Op 21 september moeten de aanvragen zijn ingediend. Waarschijnlijk zal het Everest/Athos-project van Tata daar bij zitten. Dat is begrijpelijk en ook wel verstandig: Als de FNV route niet haalbaar is, moet de CCS route worden voortgezet.

Er moet echter ruimte blijven voor heroverweging van de Everest/Athos (CCS) plannen richting het FNV-alternatief; u moet zichzelf die beoordelingsruimte geven. Anders is de haalbaarheidsstudie in feite bij voorbaat nutteloos.

Wij hopen dat u onze aandachtspunten bij uw inbreng in de komende debatten wilt betrekken. Daarbij willen we nog één appel doen. Er zijn voldoende en verschillende publieke fondsen nodig voor de transitie en versnelling naar een duurzaam staalbedrijf en gezondere leefomgeving. Dat vraagt ook wat van het Rijk. Alleen samenhangend beleid én bijbehorende investeringen helpen de IJmond gezonder te krijgen. Een gezonde leefomgeving is geen zaak van I&W of EZK of VWS alleen, doorbreek de verkoking.

Mocht u behoefte hebben aan nadere toelichting en met één van onze bestuurders hierover door willen praten, dan zijn wij vanzelfsprekend voor u beschikbaar.

Provincie Noord-Holland
Gemeente Beverwijk
Gemeente Heemskerk
Gemeente Velsen